

Posudek diplomové práce

Lucia Řihová: Předzmluvná zodpovědnost

Rozsah diplomové práce Lucie Řihové těsně vyhovuje požadovanému standardu (47 tiskových stran, z nichž většina mírně přesahuje normostranu).

Diplomantka zvolila tradičním, přesto však stále dosti aktuální téma. Diskuse nad problematikou předzmluvní odpovědnosti zdaleka nelze mít za ukončenou, jak dokládá mj. i teprve relativně nedávny vývoj judikatury na tomto poli. Náročnost zvoleného tématu je odpovídající, dobré uchopení problematiky vyžaduje kombinaci poznatku z oblasti deliktního, smluvního, ale i kolizního práva, jakož i úprav zahraničních. Za zcela ideální nelze mít ani nabídku dostupných odborných pramenů k těmto otázkám, zvláště pokud jde o cizí odborná díla.

Výsledek diplomantčina usilí je uvedenými východisky částečně poznamenán. Lakkoliv je z práce patrné, že diplomantka pronikla do problematiky, o níž pojednává, zorientovala se v ní a porozuměla jejímu systému, významu, praktickým dopadům, ale i svislým souvislostem, práci samotnou chybí jednoznačné zaměření, ale i pevný koncepční základ, jasná a logická struktura umožňující nahlédnout cíl, s nímž práce vznikala, a tak i její zřetelné odborné vyústění.

Největší slabinu práce spatřuji v její systematice. Diplomantka práci dělí v podstatě podle jednotlivých právních úprav, o nichž pojednává, a dále skutkových podstat jednání typicky zahrnovaných pod problematiku předzmluvní odpovědnosti. Tím se však výklad nesmírně tráhí. V práci prakticky chybí ucelená obecná část, která by zahrnovala analýzu samotného institutu, jeho obecného základu a klíčových vlastností, resp. syntézu základních poznatků bez ohledu na tu kterou jurisdikci. Pasáž o situaci v českém právu tak např. diplomantka zahajuje informací o rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, jehož význam je sice zásadní, přesto bych nejprve očekával obecnější pohled. Výklad je místy i dosti nepřehledný, když diplomantka v pasážích o českém právu např. znovu nejprve připomíná stav v německém či rakouském právu, takže místy ani není jasné, o čem vlastně pojednává, a celkově potlačuje nejobecnější úvahy teoretické.

Obecně je třeba upozornit také na značnou povrchnost a popisnost diplomantčina pojednání. Dílo vyznívá spíše jako shrnutí několika hlavních postřehů, o seriózní právní analýze se však nejedná. Ačkoliv se diplomantka pokusila o vlastní pohled na věc, sliiv pramenů, s nimiž pracovala, je značný. Ze systematického hlediska rovněž považuji za zbytečnou pasáž o obchodních smlouvách. Místo toho bych např. uvítal lepší zpracování otázky, jaká budou (pokud vůbec) specifika předzmluvní odpovědnosti právě v obchodněprávních vztazích. Zda se mi, že na tuto klíčovou otázku nakonec práce jasně neodpovídá.

Z obsahového hlediska mám výhrady k několika závěrům i východiskům práce. Ve vztahu konkrétních skutkových podstat např. postrádám zahájení jednání o smlouvě, popř. pokračování v něm bez upřímného umyslu kontrahovat. Za problematiku, naopak pokládám zmínku o porušení povinnosti nepůsobit škodu coby samostatné skutkové podstatě (str. 40), když tato povinnost v českém právu tvoří spíše obecný základ celého institutu. V úvahách o nesplnění informační povinnosti v předzmluvní fázi bych uvítal hlubší reflexi početné soudní judikatury k problematice omylu a v ní obsažené dosti důležité obecné závěry mající

vliv i na rozsah odpovědnosti za taková jednání. Nedostatečně, myslím, diplomantka zohlednila též principy evropského smluvního práva a další zdroje z oblasti práva mezinárodního obchodu, např. Vídeňskou úmluvu, principy UNIDROIT atd.

Formální uroveň práce je ve velké míře odpovídající. Jazykovou kvalitu nejsem schopen posoudit, když práce je psaná ve slovenštině, několik chyb a nepřesností jsem přesto zaznamenal (viz např. chybné citace z němčiny na str. 5). Práce s poznámkovým aparátem v zásadě vyhovuje, díla však nejsou citována jednotně a také ne vždy v souladu s normou. Plně citace děl v poznámkovém aparátu se místy i zbytečně opakují. Na začátku číslování aparátu je kromě toho vadné pořadí uváděných poznámek.

Ze všech uvedených důvodů hodnotím předloženou práci s rozpaky, snad nicméně jako ještě způsobilou obhajoby. Její konečné hodnocení nicméně ponechávám závislé na průběhu této obhajoby.

V Praze dne 20. května 2010

JUDr. Petr Čech, I. L. M.

Posudek přepracované verze diplomové práce

Lucia Říhová: Predzmluvná zodpovednosť

Rozsah přepracované verze diplomové práce Lucie Říhové těsně vyhovuje požadovanému standardu (49 tiskových stran, z nichž většina mírně přesahuje normostranu).

Diplomantka zvolila tradiční, přesto však stále dosti aktuální téma. Diskuse nad problematikou předzmluvní odpovědnosti zdaleka nelze mít za ukončené, jak dokládá mj. i teprve relativně nedávný vývoj judikatury na tomto poli. Náročnost zvoleného tématu je odpovídající; dobré uchopení problematiky vyžaduje kombinaci poznatků z oblasti deliktního, smluvního, ale i kolizního práva, jakož i úprav zahraničních. Za zcela ideální nelze mít ani nabídku dostupných odborných pramenů k těmto otázkám, zvláště pokud jde o cizí odborná díla.

Výsledek diplomantčina úsilí je uvedenými východisky částečně poznamenán. Z práce je přesto patrné, že diplomantka pronikla do problematiky, o níž pojednává, zorientovala se v ní a porozuměla jejímu systému, významu, praktickým dopadům, ale i širším souvislostem. Oproti předchozí verzi se také o něco zlepšilo celkové zaměření práce, její struktura je jasnější a logičtější a s tím také cíl, s nímž práce vznikala, jakož i její zřetelnější odborné vyústění. Výraznějších změn doznala v přepracované verzi práce její systematika. Výtky v tomto směru vznášené k předchozí verzi tím do značné míry odpadají.

Práci i nadále považuji za místy povrchní, popisnou a postrádající hlubší analýzu, zejména platné právní úpravy. Přepracovaná verze sice nabízí řadu zlepšení, přesto v ní však např. postrádám zpracování otázky, jaká budou (pokud vůbec) specifika předzmluvní odpovědnosti v obchodněprávních vztazích. Zdá se mi, že na tuto klíčovou otázku nakonec ani nově předložená verze jasně neodpovídá, ač jsem na tento nedostatek upozorňoval v předchozím posudku. Bude se culpa in contrahendo mezi dvěma podnikateli při zřejmé souvislosti s jejich podnikáním vůbec řídit obchodním zákoníkem, když k uzavření smlouvy nedojde? Nebo zůstaneme v obecném režimu odpovědnosti za zavinění podle občanského zákoníku? Jak, popř. zda vůbec v tomto směru aplikovat § 261 ObchZ? Jak na tuto otázku nahlíží Nejvyšší soud? Byl bych rád, aby se k této problematice diplomantka vrátila při ústní obhajobě. Nesprávné je potom tvrzení na str. 2, že ABGB na našem území platil až do roku 1960, zřejmě však jde jen o překlep, když na jiných místech práce diplomantka tuto chybu napravuje.

Konkrétní závěry, ke kterým směřovaly mé výhrady k předchozí verzi práce, diplomantka víceméně revidovala. Za nadále nedostatečnou nicméně považuji reflexi početné soudní judikatury k omylu a v ní obsažené důležité obecné závěry mající vliv i na rozsah odpovědnosti za taková jednání (viz na str. 33). Ve světle vyjudikované doktríny o tzv. omluvitelném omylu, kterou diplomantka zcela pomíjí, tak diplomantčiny závěry prezentované v této části práce zkrátka nejsou úplně a přesné. Ocenil bych, kdyby i tuto záležitost diplomantka uvedla na pravou míru v průběhu ústní obhajoby. Lépe naproti tomu diplomantka v nové verzi práce zohlednila principy evropského smluvního práva.

Formální úroveň upravené verze práce je odpovídající. Jazykovou kvalitu nejsem schopen posoudit, když práce je psaná ve slovenštině, několik chyb a nepřesností jsem přesto zaznamenal (viz např. chyby v citacích anglických slov – např. „rewiew“ v pozn. č. 8 na str. 6, termín „civile law“ na řadě míst práce atd.). Práce s poznámkovým aparátem v zásadě vyhovuje, díla však nejsou vždy citována v souladu s normou, zejména pokud jde o opakované plné citace těchto pramenů – viz např. pozn. 24 a 25, resp. 37 a 38 či 40, 44, 50, 58, 59, 63, 64, 66 atd.). Také tento nedostatek přítom byl vytýkán již předchozí verzi práce.

Ze všech uvedených důvodů hodnotím přepracovanou verzi práce jako zdařilejší než znění předchozí a v každém případě způsobitou obhajoby. Její konečné hodnocení nicméně nepochybně závisí na průběhu této obhajoby.

V Praze dne 14. září 2010

JUDr. Petr Čech, I. L. M.